

TUTKIMUSRAPORTTI

TUUSULA

Johannisberg A ja E, Huhtarinmäki 2

858010018, 1000005765

Kiviröykkiöiden kaivaus

2.-4.9.2024



Museovirasto

ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

JOHANNA SEPPÄ

Tiivistelmä

Tuusulan kunta laatii ns. Focus-alueelle Helsinki-Vantaan lentoaseman pohjoispuolelle maankäytön yleissuunnitelmaa. Tehtävänannon mukaan kiinteä muinaisjäännös, kiviröykkiö Johannisberg A on jäämässä suunnitellun Kehä IV:n reunaan niin, ettei sen säilymistä voida turvata. Kulttuuriperintökohteeksi luokitellun Huhtarinmäki 2:n alakohteena oleva raivausröykkiö tutkitaan samalla kun muinaisjäännös Johannisberg A. Pieni kiviröykkiö Johannisberg E on lähellä suunniteltua katua (Puusepäntie), ja kadun leventämisen takia myös se on tutkittava. Koska alueelta tunnetaan useita röykkiöhautoja, tutkimuksilla varmistetaan, että kohteet on luokiteltu inventoinnissa oikein.

Tuusulan kunta tilasi kaivaukset Museoviraston Arkeologisilta kenttäpalveluita. Kaivaustutkimukset suoritettiin 2.-4.9.2024. Tutkimukset toteutettiin tasokaivauksena eli röykkiöt purettiin teknisinä kerroksina kivikerros kerrallaan. Röykkiö Johannisberg A tutkittiin pois lähes kokonaan. Siitä löytyi merkkejä tulenpidosta, joten mitä todennäköisimmin se ei ole hauta vaan tulisija. Hiekkakerroksen alta löytyi yksi pieni palaneen luun pala (särkikala). Ajoitusta varten röykkiöstä otettiin hiilinäyte. Hiilen ajoitus on 1200-luku, todennäköisimmin 1200-luvun loppu. Kivirakenne ajoittuu mahdollisesti rautakauden lopulle. Matala kiveys Johannisberg E kaivettiin pois kokonaan. Paikalla oli kiviä vain vähän ja niiden joukossa oli nykyaikaista roskaa. Hautaröykkiöksi Johannisberg E olisi hyvin vaatimaton. Kiveyksen ajoituksesta tai käyttötarkoituksesta ei saatu lisätietoja. Kyseessä saattaa olla vain luontainen kivikko, jonka joukkoon on heitetty roskaa. Huhtarinmäki 2 oli arveltu inventoinnissa historiallisen ajan raivausröykkiöksi, mutta koekaivauksessa sen todettiin olevan jokin uunirakenne. Vertailuaineiston perusteella kyseessä voisi olla ns. torvimiilun uuni. Huhtarinmäki 2 röykkiöstä kaivettiin vain pieni osa. Hiilimiilutyyppi ajoittuu 1900-luvulle eikä siitä otettu ajoitusnäytettä.

Sisällysluettelo

Arkisto- ja rekisteritiedot	1
Peruskarttaote	3
1. Johdanto.....	4
2. Kohteen tyyppi, sijainti ja maasto.....	5
3. Tutkimukset ja havainnot.....	6
3.1. Tutkimushistoria.....	6
3.2. Tutkimusmenetelmät	7
3.3. Johannisberg A	8
3.4. Johannisberg E.....	14
3.5. Huhtarinmäki 2.....	17
4. Tulokset.....	23
Valokuvaluettelo.....	24
Karttaluettelo	25
Lähteet	26
Kartat.....	27
Liitteet.....	36

Kannen kuva: AKDGS7473:16. Johannisberg A. Röykkiö pintamaan poiston jälkeen. Kuvattu etelästä.

Arkisto- ja rekisteritiedot

Kunta: Tuusula
Tutkimuskohde 1: Johannisberg A, kivirakenteet, röykkiöt
Kohteen ajoitus: ajoittamaton
Muinaisjäännöstunnus: 858010018
Kohteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): P: 6690777, I: 388945, Z: 48

Tutkimuskohde 2: Johannisberg E, kivirakenteet, röykkiöt
Kohteen ajoitus: ajoittamaton
Muinaisjäännöstunnus: 1000005765
Kohteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): P: 6691209, I: 388835, Z: 56

Tutkimuskohde 3: Huhtarinmäki 2, maarakenteet, kuopat
Alakohde: Työ- ja valmistuspaikat, viljelyröykkiöt
Kohteen ajoitus: historiallinen
Muinaisjäännöstunnus: - (muu kulttuuriperintökohde)
Kohteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): P: 6691325, I: 387937

Kenttätyöaika: 2.-4.9.2024
Tutkimuksen laatu: kaivaus
Tutkimuksen laajuus: hankealue noin 300 ha (Focus-alue)
tutkittu alue: avattu ala yhteensä noin 28 m²
Kenttätyönjohtaja: FM Johanna Seppä
Apulaistutkija: HuK Antti Laitinen, FM Elisabeth Ahola
Tilaaaja: Tuusulan kunta
Tutkimuslaitos: Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut
Lausunto: Muinaismuistolain 13. pykälän mukainen neuvottelu pidettiin 15.8.2023 Museoviraston, Helsingin kaupunginmuseon (Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo) ja Tuusulan kunnan kesken
Tutkimuslupa: MV/01324/2024 Museovirasto 17.7.2024
Löydöt: KM47368:1–2 diar. 12.9.2024 (Johannisberg A)
Digitaalikuvat: AKDG7473
Aikaisemmat arkeologiset tutkimukset: Leppäaho, Jorma 1938: Tuusulan pitäjän Maantiekylän alueella olevat hautarauniot. Muinaistieteellinen toimikunta. Museoviraston arkisto.
Sarkamo, Jaakko 1965: Tuusulan muinaistieteellinen inventointi. Museovirasto, esihistorian toimisto. Museoviraston arkisto.
Taavitsainen, Jussi-Pekka 1992: Tuusula Maantiekylä ja Ruotsinkylä, tarkastus. Museovirasto, Arkeologian osasto. Museoviraston arkisto.
Luoto, Kirsi 2006: Tuusulan arkeologinen inventointi. Museovirasto, Arkeologian osasto. Museoviraston arkisto.

Ranta, Helena ja Vanhatalo, Simo 2006: Johannisberg A merkitseminen maastoon. (ei raporttia)

Vuoristo, Katja 2009: Tuusulan historiallisen ajan muinaisjäännösinventointi 4.–15.5.09. Museovirasto, Rakennushistorian osasto. Museoviraston arkisto.

Vuoristo, Katja 2017: Tuusula Kolamilsbotten Hiilimiilujen kaivaus 8.–11.8.2017. Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut. Museoviraston arkisto.

Sijaintikartta

Johannisberg A, kivirakenteet, röykkiöt

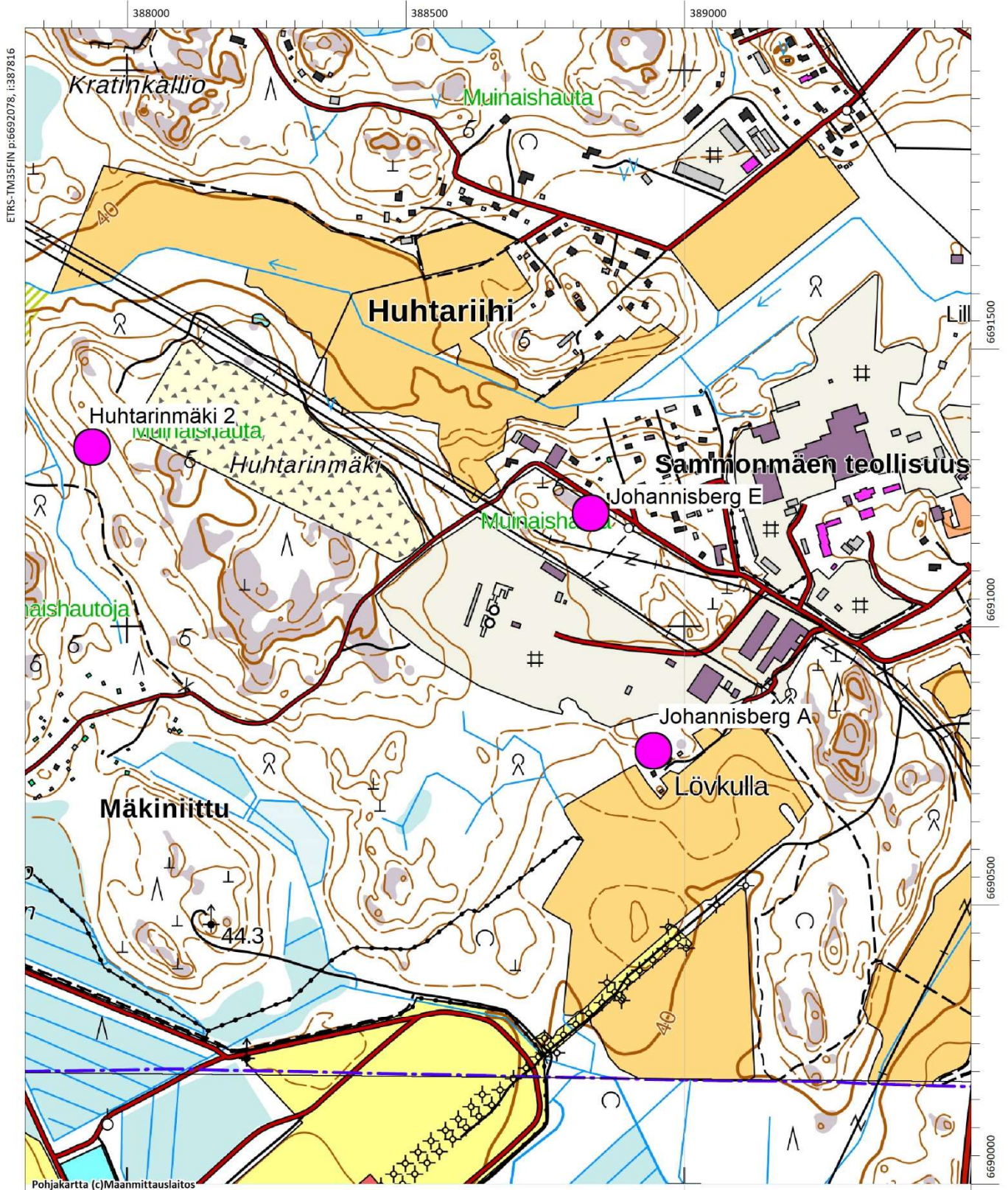
Kohteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): P: 6690777, I: 388945, Z: 48

Johannisberg E, kivirakenteet, röykkiöt

Kohteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): P: 6691209, I: 388835, Z: 56

Huhtarinmäki 2, Työ- ja valmistuspaikat, viljelyröykkiöt

Kohteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): P: 6691325, I: 387937



1. Johdanto

Tuusulan kunta laatii Focus-alueelle maankäytön yleissuunnitelmaa. Suunnitelma tarkentaa alueelle aiemmin laadittua osayleiskaavaa ja toimii pohjana syksyllä 2023 käynnistyneelle asemakaavoitukselle. Alueen läpi on suunniteltu kulkemaan Kehä IV. Muinaismuistolain 13. pykälän mukainen neuvottelu pidettiin 15.8.2023 Museoviraston, Helsingin kaupunginmuseon (Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo) ja Tuusulan kunnan kesken. Kiinteä muinaisjäänös Johannisberg A on jäämässä Etelä-Tuusulassa Focus-alueella suunnitellun kehä IV reunaan niin, että sen säilymistä ei voida turvata. Neuvottelussa todettiin, että muinaisjäänös Johannisberg A (858010018) voidaan poistaa tielinjauksen kohdalta riittävien tutkimusten jälkeen. Kohde on inventoinnissa tulkittu raivausröykkiöksi. Kaivaustutkimuksissa röykkiö on dokumentoitava ja siitä olisi hyvä ottaa myös ajoitusnäyte. Alueelta tunnetaan useita haudoiksi tulkittuja röykkiöitä. Jos kohde osoittautuu haudaksi, on kohteella tällöin tehtävä tarkemmat tutkimukset analyysineen, mahdolliset esinelöydöt on konservoitava.

Neuvottelussa sovittiin myös kulttuuriperintökohteen Huhtarinmäki 2 tutkimuksista. Kohteessa sijaitsee arkeologisessa inventoinnissa kellariksi tulkittu kohde sekä mahdollisesti siihen liittyvä raivausröykkiö. Kulttuuriperintökohteet eivät ole muinaismuistolain mukaisia muinaisjäänöskohteita eli niihin kajoamiselle ei ole lain asettamaa estettä. Neuvotteluissa sovittiin, että myös Huhtarinmäen raivausröykkiö tutkitaan samalla kuin muinaisjäänös Johannisberg A. Koska alueelta tunnetaan useita röykkiöhautoja, tutkimuksilla varmistetaan, että kohde on luokiteltu inventoinnissa oikein.

Kesän 2024 aikana kavasuunnitelmien tarkentuessa lisättiin tutkimuskohteeksi myös pieni kivistä röykkiö Johannisberg E (muinaisjäänöstunnus 1000005765). Se on lähellä suunniteltua katua (Puusepätie) ja kadun leventämisen takia myös se on tutkittava. Tuusulan kunta tilasi kaivaukset Museoviraston Arkeologisilta kenttäpalveluilta. Kaivaus suoritettiin 2.-4.9.2024. Kenttätöiden johtamisesta vastasi FM Johanna Seppä. Apulaistutkijana oli HuK Antti Laitinen ja tutkimusavustajana FM Elisabeth Ahola. Sää oli kaivausten aikaan kesäisen lämmän.



Helsingissä 5.11.2024

Johanna Seppä, FM

2. Kohteen tyyppi, sijainti ja maasto

Suunniteltu Tuusulan Focus-alue sijaitsee pääosin Myllykyläntien ja Tuusulantien välissä Helsinki-Vantaan lentoaseman pohjoispuolella. Lisäksi muutamia pienempiä alueita sijaitsee Maantiekylässä Tuusulantien itäpuolella, teollisuusalueen keskellä olevilla rakentamattomilla mäkialueilla. Tuusulantien ja Myllykyläntien välinen alue on pääosin rakentamatonta, lukuun ottamatta heti Tuusulantien länsipuolella olevia teollisuuskiinteistöjä, joiden vieressä on myös laaja louhosalue.

Johannisberg A, kiviröykkiö sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman pohjoispuolella, lähellä kiitotien 1 pohjoispäätä, Löfkullan (Lövkullan) talon (Ahtolantie 7) pohjoispuolella Ahtolantien päässä, metsässä kallioilla. Johannisberg E sijaitsee siitä 430 metriä luoteeseen 15 metrin päässä Puusepäntiestä lounaaseen olevan kalliomuodostelman liki korkeimmalla kohdalla (Puusepäntie 23 vieressä). Röykkiöiden välillä oli Peab Asphalt asfalttiasema. Alue on varsin rakennettua. Huhtarinmäki 2 sijaitsee noin kilometrin Johannisbergistä länteen Huhtarinmäen länsireunalla. Huhtarinmäen pohjoisosa on myös soranottoalueena, mutta sen muut osat ovat vielä metsäiset.

Tutkimuskohde 1, Johannisberg A

Kiviröykkiö on tarkastettu Jorma Leppäahon tutkimuksissa vuonna 1935, jolloin se puhdistettiin turpeista ja valokuvattiin. Röykkiö luokiteltiin silloin hautaröykkiöksi. Muinaisjäännösrekisterissä sitä kuvaillaan: ”Röykkiö on kooltaan noin 3 x 3 metriä ja koostuu pääasiassa pienistä, halkaisijaltaan 0,1–0,2 metriä olevista kivistä. Röykkiön sijainti kallion alaosassa lähellä jo autioitunutta taloa ja sen koostumus pienistä kivistä viittaisi raivausröykkiöön. Röykkiössä näkyy myös tiilen kappaleita, joita siihen on heitetty ilmeisesti vuoden 1938 tarkastuksen jälkeen.”

Tutkimuskohde 2, Johannisberg E

Kiviröykkiö on todettu ensimmäisen kerran vuoden 2006 inventoinnissa. Silloin havaittiin kalliopohjalla oleva kahden suuremman kiven ja muutamien pienempien kivien muodostama pyöreähkö röykkiöpohja. Röykkiöpohjan halkaisija on noin 1,8 metriä ja korkeutta sillä on vain muutamia kymmeniä senttejä. Sammalen alla tuntuu piikillä tunnusteltaessa olevan lisää pienempiä kiviä.

Tutkimuskohde 3, Huhtarinmäki 2

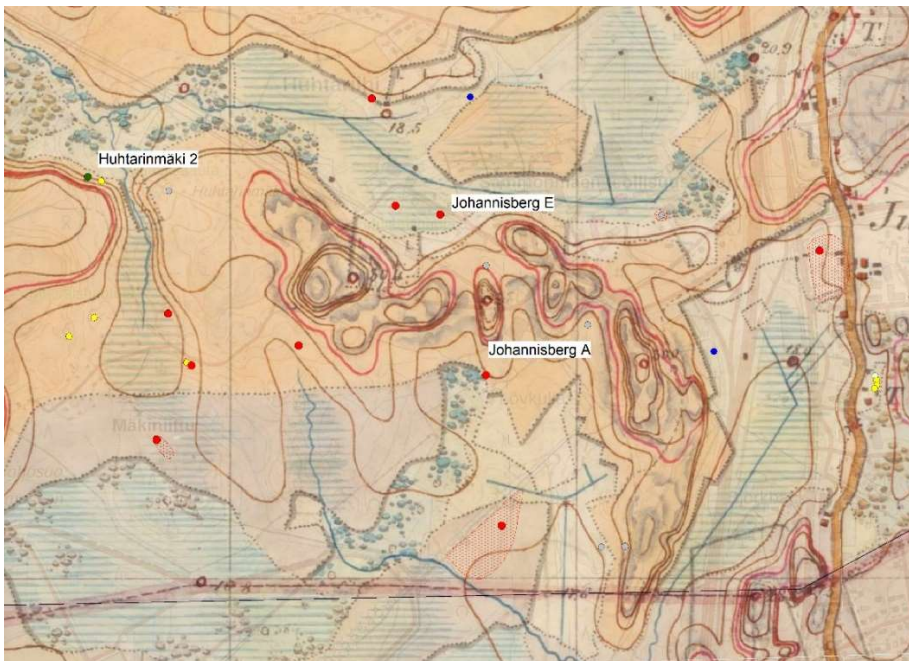
Kohde on löytynyt vuonna 2023 inventoinnissa. Inventointikertomuksen kuvaus: ”Huhtarinmäen länsipuolella on maahan kaivetun kellarin jäännökset. Kellari on ollut lounaaseen viettävään rinteeseen kaivetussa kuopassa. Sisäosa on alun perin ollut kooltaan noin 3,5 x 2,5 metriä. Reunat ovat sortuneet, joten alkuperäistä kokoa on vaikea tarkkaan arvioida. Kuopan syvyys ylärinteessä on noin 1,5 metriä ja alarinteessä alle metri. Kuopan ympärillä on 2,5–3 metriä leveät noin 30 cm korkeat vallit, jotka madaltuvat rinteeseen yläosaa kohti. Kellariin johtaa metrin levyinen ja noin viisi metriä pitkä käytävä lounaasta, rinteeseen alaosaan. Maaperä alueella on hiekkaa ja kasvillisuus lehtomaista. Alueella on ollut ehkä pelto, johon liittyy kellarista 35 metriä itään oleva **raivausröykkiö**. Röykkiö on halkaisijaltaan 3,5 metriä ja korkeudeltaan noin metri. Alueelle ei ole merkitty peltoa mihinkään 1800-luvun tai 1900-luvun kartoista, voi olla myös, että kyseessä on kaskialue, mutta maaperässä ei havaittu erityistä nokisuutta. Todennäköisesti kohde ajoittuu 1800-luvulle tai 1900-luvun alkuun.” Tutkittavana on pelkästään röykkiö.

3. Tutkimukset ja havainnot

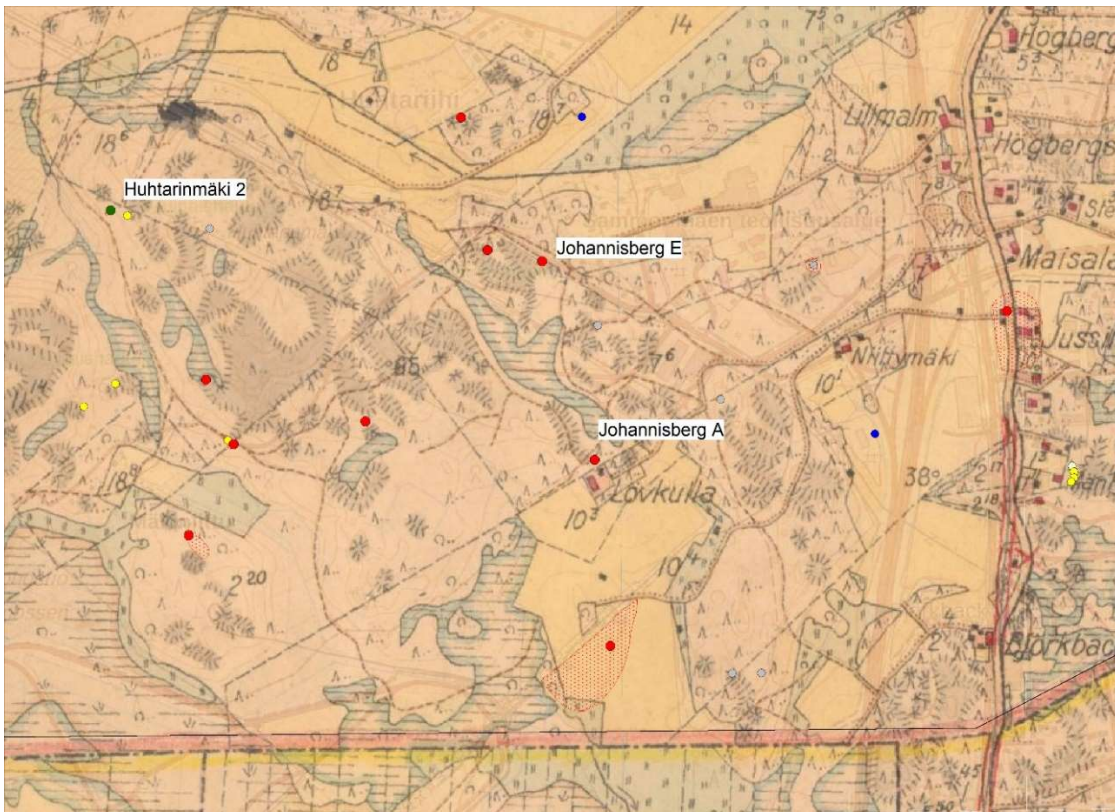
3.1. Tutkimushistoria

Inventointialueella on tehty aiemmin muutamia arkeologisia tutkimuksia. Jorma Leppäaho Muinaistieteellisestä toimikunnasta (nyk. Museovirasto) sekä inventoi että tutki Maantiekylän alueella olevia röykkiöitä vuosina 1935–1937. Jaakko Sarkamo Museoviraston esihistorian toimistosta suoritti Tuusulan muinaistieteellisen inventoinnin vuonna 1965 samalla Keravan ja Järvenpään kanssa. Vuonna 2006 Kirsi Luoto Museoviraston Arkeologian osastolta päivitti Sarkamon inventoinnin Tuusulan arkeologisella inventoinnilla esihistoriallisten kohteiden osalta ja vuonna 2009 Katja Vuoristo Museoviraston rakennushistorian osastolta inventoi Tuusulan historiallisen ajan muinaisjäänköksiä. Tuusulan Focus-alueella (suunnitteilla oleva yritysalue) tehtiin arkeologinen inventointi Tuusulan kunnan tilauksesta touko-kesäkuussa 2023. Inventoinnista vastasi tutkija FM Vesa Laulumaa Museoviraston Arkeologisista kenttäpalveluista. Inventoinnissa tarkastettiin kaikki inventointialueella sijaitsevat ennestään tunnetut muinaisjäänkökohteet.

Ilman kajoavia tutkimuksia röykkiöiden tarkoituksen määrittely perustuu ulkoisiin seikkoihin, sijaintiin ja vertailuaineistoon. Kaivauksissa toivotaan saatavan lisätietoa kiviröykkiöiden rakenteesta ja käyttötarkoituksesta sekä mahdollisesti ajoitettavaa materiaalia tai muita löytöjä. Hyvin usein kiviröykkiöt ovat täysin löydöttömiä. Jorma Leppäaho dokumentoi inventoinnissaan 11 kiviröykkiötä, joita hän nimitti hautaraunioiksi. Oletuksena oli, että ne olisivat esihistoriallisia hautoja. Tätä määritelmää ei nykyisin kuitenkaan käytetä, koska röykkiöiden funktio ja ajoitus ei ole varmasti tiedossa. Myöhemmin nyt tutkittavia röykkiöitä on pidetty viljelyyn liittyvinä raivausröykkiöinä (Johannisberg A ja Huhtarinmäki 2). Johannisberg E:n luoteesta ei ole annettu arviota. Johannisbergin röykkiöille ei ole annettu ajoitusarvioitakaan, vaan ne ovat ”ajoittamattomia”, eli ei ole otettu kantaa ovatko ne esihistoriallisia vai historiallisen ajan toimintaan liittyviä. Röykkiöiden lähistöllä ei ole merkkejä asutuksesta esihistoriallisena aikana. Historiallisella ajallakin asutus on sijainnut varsin kaukana niistä. Kiviröykkiöitä on siis vaikea liittää mihinkään tunnettuihin asumuksiin tai viljelyksiin.



Alueen muinaisjäänkökset vuoden 1871 kartalla. Ei mittakaavassa. Historiallisella ajalla alue on asumatonta, asutus on maantien varressa. (Lehti VIII/30, 1871)



Muinaisjäänökset vuoden 1933 kartalla. Ei mittakaavassa. Asutus on yhä keskittynyt maantien varteen. Lövkullan talo on rakennettu ja peltaja raivattu röykkiöiden läheisyyteen. Huhtarinmäki 2 lähistöllä ei ole peltomaata. Kartan lähde www.vanhatkartat.fi

3.2. Tutkimusmenetelmät

Kaivauksen tarkoituksena oli avata ja dokumentoida tuhoutumisvaarassa olevat kiviröykkiöt Johannisberg A ja E. Huhtarinmäki 2 -röykkiöstä piti selvittää tarkemmin sen rakennetta ja ajoitusta.

Tutkimukset toteutettiin tasokaivauksena eli röykkiöt purettiin teknisinä kerroksina kivikerros kerrallaan. Röykkiöiden pintakasvillisuuden poiston jälkeen paljastunut dokumentointitaso nimettiin tasoksi 1 ja ensimmäisen kivikerroksen poiston jälkeinen taso tasoksi 2 jne. Kaikki tasot dokumentoitiin valokuvaamalla ortokuviksi. Kivitasoja ei piirretty kartoiksi kentällä. Ortokuvat kuvattiin monopodin avulla maan tasalta. Dronea ei voitu käyttää, koska alue on lentokentän takia lentokieltoaluetta. Johannisberg E kaivettiin kokonaan. Johannisberg A kaivettiin sektoreittain ja siitä jäi pohjoispäässä kaivamatta yksi neljännessektori siinä kasvavan puun takia. Huhtarinmäki 2 kaivettiin yksi poikkisektori pohjoispäähän, koko röykkiötä ei avattu. Kaivaminen tehtiin pääosin lapioilla, jotta tiivis juurakko saatiin pois röykkiöiden päältä. Tasot siistittiin kaivauslastoilla ja harjaamalla. Havainnot dokumentoitiin sanallisesti ja valokuvaamalla. Kartoitus tehtiin Trimble R10 GNSS-järjestelmällä asemoidulla Trimblen S3 robottitakymetrillä ETRS-TM35FIN tasokoordinaatistossa, korkeusjärjestelmässä N2000 (FIN2005-geoidimalli). Mittausten ulkoinen tarkkuus on ± 3 cm ja sisäinen tarkkuus ± 1 cm. Korkeusluvut on selkeyden vuoksi ilmoitettu korkeutena metreinä meren pinnan yläpuolella (m mpy), tällä tarkoitetaan kuitenkin N2000-korkeusjärjestelmän mukaista korkeutta. Löydöt on talletettu Museoviraston arkeologisiin kokoelmiin numerolla KM47368 ja digitaaliset valokuvat Museoviraston arkistoon numerolla AKDG7473. Valokuvia voi katsoa myös <https://www.finna.fi/> hakupalvelun kautta.

3.3. Johannisberg A

Kiviröykkiö puhdistettiin pintakasvillisuudesta 2.9. iltapäivällä ja tutkittiin päivän 3.9. aikana. Kaivausalueen koko oli noin 4 x 4 metriä. Aamupäivällä työhön osallistuivat myös arkeologisten kenttäpalveluiden yli-intendentti Marianna Niukkanen ja iltapäivällä Tuusulan museon yleisötyön amanuenssi Harri Nyman.

Röykkiö sijaitsee avoimen kallioharjanteen ”alareunassa” hylätyn talon pihapiirin reunalla. Röykkiön ohi kulkee polku. Pinnaltaan röykkiön rakenne oli selkeä. Röykkiö rajautui selvästi kalliolla pintamaan poiston jälkeen. Röykkiön keskellä oli eteläpohjoissuuntainen suurempien kivien muodostama rivi, jonka molemmin puolin oli pienempiä kiviä. Suurten kivien koko oli 30–60 cm ja pienempien 10–20 cm. Pintatason dokumentoinnin jälkeen röykkiöstä kaivettiin vain eteläpuolisko sektorina A. Pohjoispuolisko päätettiin rajata pois siinä kasvavan puun takia. Sektorista A poistettiin yksi kivikerros. Keskuskivirivin länsipuolella kivet olivat kuumuudessa murentuneita ja itäpuolella oli 40 cm laajuinen pyöreä kivetön kohta. Ensimmäisen kivikerroksen joukossa oli etenkin itäpuoliskossa varsin runsaasti nykyaikaista lasia ja jonkin verran tiilenpaloja. Toisen kivikerroksen poiston jälkeen itäpuoliskossa paljastui kallio. Länsipuolella näkyviin tuli keskuskivien vierestä hiekka-alue (90 x 60 cm). Hiekka oli palanutta.

Tämän jälkeen laajennettiin kaivettavaa aluetta siten, että länsipuoliskosta avattiin myös pohjoispää, sektori B. Tarkoituksena oli katsoa, onko hiekkaa enemmänkin tässä länsipuoliskossa. Sektori B:stä poistettiin vastaavat kaksi kivikerrosta kuin sektorista A. Hiekka-alue ei jatkunut. Sitä rajasi pohjoispäästä suuri kivi. Sektorissa B oli samoin kaksi pienten kivien kerrosta kuin keskuskivien itäpuolella. Lopuksi kaivettiin pois hiekkapatja. Hiekka seulottiin. Tässä apuna oli Harri Nyman. Hiekka oli palanutta, mutta hiiltä siinä oli hyvin vähän. Hiilinäyte KM47368:2 otettiin ajoitusta varten. Palaneesta hiekasta, aivan pohjasta löytyi yksi hyvin pieni palaneen luun pala KM47368:1. Luu on tunnistettu särkikalan luuksi (suullinen tiedonanto FT Katariina Nurminen 17.9.2024). Keskuskivien länsikyljet hiekan kohdalla olivat voimakkaasti kuumuuden rapauttamattomat, kuten myös kallion pinta hiekan alla. Tästä päätelmänä oli, että kiviröykkiö on jonkinlainen tulisija, jossa on pidetty tulta usein. Hautaröykkiöissä tällaista rakennetta ei tunneta. Lopuksi käännettiin pois keskusrivin kivet. Ne oli aseteltu tiiviisti kallion pinnalle tasainen lohkopinta alaspäin. Rakenne oli sinänsä kivijalkamainen rivi, mutta muita mahdollisesti rakennuksen seiniin tai kulmiin kuuluneita kiviä ei lähiympäristössä näkynyt. Kyseessä voi myös olla ulkouuni tai jonkinlainen kiuas. Rakenteesta on vaikea sanoa, oliko se alkuperäisessä tilassa. Ainakin hieman roskaa siihen oli heitetty nykyaikana, mutta onko siihen lisätty tai poistettu kiviä sen käytön jälkeen, ei voi varmasti sanoa. Lövkullan talo on autiona, joten röykkiötä ei entistetty kaivauksen jälkeen. Yksi neljännes jäi puun takia kaivamatta. Sen alla on oletettavasti vastaavat kaksi pienten kivien muodostamaa kivikerrosta kuin muuallakin röykkiössä. Röykkiön laajuus oli 3 x 2 metriä.

Selkeämmin uunimainen pieni kiviröykkiö kaivettiin Tuusulan Valluntiellä vuonna 1997 (mj-tunnus 1000007207). Museoviraston koekaivausryhmä Simo Vanhatalon johdolla tutki röykkiötä tien rakentamisen takia. Röykkiöstä paljastui uunin tulipesä, jonka keskeltä löytyi yksi palaneen luun kappale. Röykkiö sijaitsi kalliolla, jota tuli oli rapauttanut. Lähistöllä ei ole vanhoja rakennuksia. Vanhatalo arvelee, että kyseessä on jonkin rakennuksen uuni ja kalliolle pystytetty rakennus on palanut. Mahdollisesta rakennuksesta ei kuitenkaan näkynyt jälkeäkään. (Simo Vanhatalo 1997: s. 2)

Röykkiön kaivauksen jälkeen Harri Nyman esitteli Lövkullan pihapiiristä kaksi aiemmin kartoittamatonta kiviröykkiötä talon eteläpuolisen pellon kulmauksesta. Kiviröykkiöt ovat pellon vieressä, joten ne ovat todennäköisimmin raivausröykkiöitä. Eteläisemmän röykkiön keskikoordinaatit ovat P: 6690695 I: 388956 (ETRS-TM35) ja pohjoisemman P: 6690716 I: 388939 (ETRS-TM35). Koordinaatit mitattiin tarkkuusgps-laitteella. Eteläinen röykkiö vaikuttaa suuremmalta, sen laajuus on ainakin 4 metriä. Pohjoinen on pienempi, 2,5 metrin kokoinen. Röykkiöt ovat kasvillisuuden peitossa.



AKDG7473:12. Johannisberg A. Röykkiö ennen kaivausta. Kuvattu lännestä.



AKDG7473:16. Johannisberg A. Röykkiö pintamaan poiston jälkeen. Kuvattu etelästä.



AKDG7473:17. Johannisberg A. Sektori A. Yksi kivikerros poistettu. Kuvattu lounaasta.



AKDG7473:19. Johannisberg A. Sektori A. Kaksi kivikerrosta poistettu. Kivirivi ja sen vieressä oleva hiekka-alue on näkyvissä. Kuvattu lounaasta.



AKDG7473:21. Johannisberg A. Sektori B vasemmalla. Yksi kivikerros poistettu. Kuvattu lännestä.



AKDG7473:23. Johannisberg A. Lähikuva "tulisijan" hiekka-arina. Viereiset kivet ovat lohkeilleet kuumuudesta. Kuvattu lännestä.



AKDG7473:26. Johannisberg A. Pohjataso, kallion pinta. Kuvattu etelästä.



AKDG7473:29. Johannisberg A. Pohjataso, kallion pinta. Suuret kivet on poistettu. Yksi neljännes röykkiöstä on jäljellä puun alla. Kuvattu lännestä.



AKDG7473:44. Lövkulla. Eteläinen kiviröykkiö. Kuvattu idästä.



AKDG7473:45. Lövkulla. Pohjoinen kiviröykkiö. Kuvattu pohjoisesta.

3.4. Johannisberg E

Kiviröykkiö tutkittiin 2.9. Kaivausalueen koko oli 4 x 3 metriä. Kiveys oli rinteessä tien (Puusepantie) ja lounaispuolen kallion pienen jyrkänteen välissä. Maasto on avointa. Ympärillä on paljaat ajourat, jotka kiertävät lenkin kallion laen yli. Röykkiön kohdalla kasvaa sammalta, kanervaa ja muutamia puita. Röykkiö ei ole kallion korkeimmalla kohdalla vaan notkelmassa kallion pohjoisrinteessä. Kallioharjanteessa on matala jyrkänte röykkiön etelä/länsipuolella. Jyrkänteeltä on heitelty jätteitä alas metsään. Röykkiöstä maan pinnalle oli näkyvissä vain kolme isompaa kiveä, joiden keskellä oli pieni mänty. Kivien koko oli 30–60 cm. Muuta kivikkoa ei näkynyt. Kiveystä ryhdyttiin ottamaan esiin poistamalla pintakuntta. Osa kivistä oli löyhästi irrallaan kunnan seassa. Sekä kivien että kunnan joukossa oli paljon lasinsiruja ja muita astian kappaleita, esim. kokonainen Arabian kahvikupin lautanen. Itäpuoliskosta ajouran vierestä tuli esiin kuntansekainen pikkukivikko ja länsipuoliskossa oli soraa ja kiviä. Tämä taso dokumentoitiin tasona 1. Pienet kivet olivat kooltaan 10–20 cm. Itäpuoliskossa kiviä oli vain yksi kerros, joten sen poistamisen jälkeen näkyvissä oli vain kalliota. Länsipuoliskossa kaivettiin pois sorakerros, jossa oli harvakseltaan kiviä. Länsipuolella ei ollut selvää rajaa kiveyksessä tai edes kovin selkeää kiveystä. Nykyaikaista lasia löytyi vielä kallion pinnaltakin. Lopuksi käännettiin pois suuret kivet, joiden alla oli humusta. Kallion pinnalla enää löyhästi seissyt puu kaadettiin kumoon. Puun tukijuuri oli kiinnittynyt kapean kallion uurteeseen. Joissain rautakautisissa hautaröykkiöissä on ollut pohjan kalliossa halkeama ja palaneen luun palaset ovat löytyneet halkeamasta. Tällaisia röykkiötä on tutkittu esim. vuonna 2006 (Inkoo Kärrängen 149010059 ja Kirkkonummi Tolsa Nedergård 257010016), joista molemmista löytyi polttohautaus eli palanutta ihmisluuta. Nämä röykkiöt ovat olleet huomattavasti tätä röykkiötä suurempia. Kallion uurteessa oli kourallinen humusta, joka seulottiin. Tästä tai muusta kiveyksen kohdalla olleesta humuksesta tai sorasta ei löydetty mitään talletettavia löytöjä. Röykkiöstä ei myöskään saatu ajoitusnäytteitä. Kaivetun kiveyksen laajuus oli 3 x 3 metriä.



AKDG7473:1. Johannisberg E. Röykkiö ennen kaivausta. Kuvattu pohjoisesta.



AKDG7473:3. Johannisberg E. Yksi kerros (pintakunta) kaivettu. Kuvattu idästä.



AKDG7473:5. Työkuva, kerrosta 2 kaivetaan. Kallion pinnalla on paljon juuria sisältävä orgaaninen humuskerros ja hieman soraa. Kuvattu lännestä.



AKDG7473: Johannisberg E. Kaksi kerrosta kaivettu. Kuvattu luoteesta.



AKDG7473:9. Johannisberg E. Kalliopohja on paljastunut ja "keskuskivet" on siirretty pois. Kuvattu idästä.



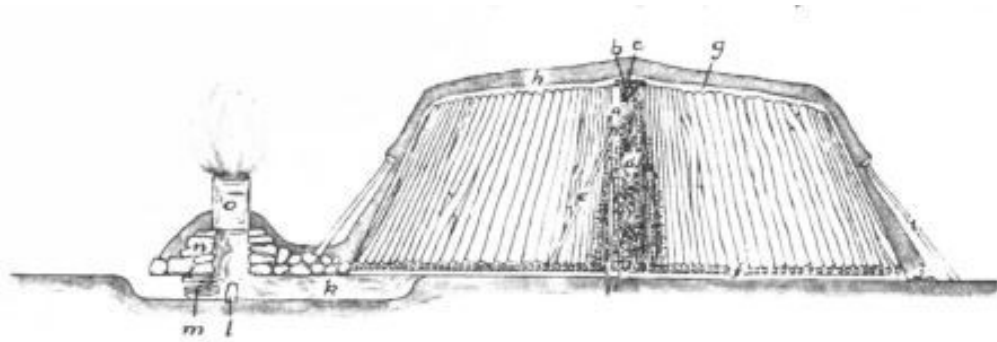
AKDG7473:10. Johannesburg E. Kalliopohja, kun puu on kaadettu. Kallionhalkeama. Kuvattu koillisesta.

3.5. Huhtarinmäki 2

Huhtarinmäki 2 tutkittiin 3.–4.9. Kaivausalueen koko oli 3,7 x 1,6 metriä ja syvyys kiveyksen keskellä 80 cm. Raivausröykkiöksi arveltu kumpu oli sananjalkojen peitossa ja sen päällä kasvoi puu. Kumpu oli suurimmaksi osaksi hienoa hiekkaa, vain muutama kivi oli näkyvissä. Kumpareesta oli tehtävänä selvittää, onko se mahdollisesti myös hautaröykkiö, vaikka sen sijainti hiekkamaalla metsässä ei olekaan röykkiöhaudoille tyypillinen. Kummun rakennetta selvitettiin kaivamalla poikkileikkaus sen pohjoispäähän, jossa näkyi kiviä. Hiekkaa poistettiin lapioiden, jotta kivrakennetta saataisiin paremmin näkyviin. Kun kivet olivat paljastuneet, dokumentoitiin ortokuvaten taso 1. Kumpare ei selvästikään ollut kivistä koostuva raivausröykkiö vain jokin suorakulmainen kivirakenne, joka on peitetty hiekalla siten, että sen sivuilla on hiekkavallit. Rakenteen itäreuna oli selkeästi ladottu seinämäksi. Seinämän korkeus oli 40 cm ja pituus 130 cm. Hiekkaa poistettiin lisää kivien ympäriltä. Kiveys vaikutti romahtaneelta uunilta, koska kivien välissä oli punaiseksi palanutta hiekkaa (ortokuva taso 2). Vallihiekan joukossa oli hieman hiilen paloja ja muutamia palaneita luun kappaleita. Lopuksi poistettiin pohjoisreunan kivet, jotta saatiin dokumentoitua myös profiilileikkaus. Kiveyksen alla oli ohut tumma maakerros, jonka alla oli valkoista hiekkaa. Tämä on mahdollisesti alkuperäinen maanpinta, jolloin uuni olisi tehty suoraan maan pinnalle. Kummun reunoilla oli syvemmälle sekoittunutta hiekkaa, ehkä kummun hiekka oli kaivettu uunin viereltä. Hiekka oli irtonaista eikä siihen ollut muodostunut podsolimaannosta. Uunin kivien koko oli 30–50 cm.

Uunikummun kaakkoispäässä erottui ojamainen painanne. Oja erottui noin 3 metrin matkalta kummun reunasta lounaaseen. Ojaan tehdyssä koepistossa oli runsaasti hiiltä. Sananjalkojen ja puiden joukosta oli vaikea hahmottaa maastoa kovin laajasti, mutta uunikummun ympärillä on matalia hiekkakumpuja ja kuopanteita. Pohjoispuolelle tehtiin muutama lapionpisto. Niissä ei ollut muokkauskerrosta tai hiiltä. Lähiympäristössä ei vaikuttaisi olevan peltoviljelystä. Maastohavaintojen perusteella kumpu on jonkinlainen historiallisen ajan valmistuspaikka. Vertailuaineistoista löytyy vastaavuutta esim. Tuusulassa vuonna 2017

kaivetuista Kolamilsbottenin (858010012) torvimiiluista, joissa oli samankaltaisia oja- ja kivirakenteita (Vuoristo, Katja 2017: Tuusula Kolamilsbotten hiilimiilujen kaivaus). Torvimiilu on kehitetty Ruotsissa 1933 ja sitä on käytetty Suomessa erityisesti toisen maailmansodan aikana (Janne Kangaskesti 2019: s. 21). Kohteessa havaittu uunikumpu ja siihen liittyvä oja viittaisivat juuri tämän tyyppiseen miiluun. Siinä tapauksessa rakenne ei ole niin vanha, että se olisi muinaisjäännö. Näin nuorta kohdetta ei voi ajoittaa radiohiilimenetelmällä. Kohteesta ei otettu hiilinäytettä. Huhtarinmäestä 540 metriä kaakkoon sijaitsee Mäkiniitty 2 -niminen hiilimiilukohde.



Kuva 11. Hiillon alkuvaiheessa oleva miilu.

a) osaksi hiiltynyt napatukki, b) kormun tukikolmio, c) kormun peittolohkot, d) sy-
siä ja pilkkeitä täynnä oleva kormu, e) napatukin tukiriuku, f) arina g) peittohakoja,
h) peittomaata, i) multatuki, j) jalka-aukko, k) kaasukanava, l) jakokivi, m) tulipesä,
n) kiuas, o) tynnyri.

Torvimiilun rakenne Seppäsen 1939 mukaan. Kiuas on kuvassa vasemmalla. (Seppänen, V. 1939: s. 15)



Kuva 10. Kiuas valmiina.

Torvimiilun hiekalla peitetty kiuas Seppäsen 1939 mukaan. (Seppänen, V. 1939: s. 14)



AKDG7473:31. Huhtarinmäki 2. Kumpu ennen kaivausta. Aluskasvillisuus poistettu. Kuvattu pohjoisesta.



AKDG7473:33. Huhtarinmäki 2. Maan pintakerros on poistettu. Kuvattu luoteesta.



AKDG7473:35. Huhtarinmäki 2. Taso 2. Kuvattu pohjoisesta.



AKDG7473:36. Huhtarinmäki 2. Kivirakenteen itäseinä. Kuvattu idästä.



AKDG7473:37. Huhtarinmäki 2. Kivirakenteen sisällä on punaiseksi palanutta hiekkaa. Kuvattu pohjoisesta.



AKDG7473:40. Huhtarinmäki 2. Kivirakenteen profiili. Kuvattu pohjoisesta.



AKDG7473:41. Huhtarinmäki 2. Rakenteen länsireunan maaleikkaus.



AKDG7473:42. Huhtarinmäki 2. Kaivauksen lopputilanne. Kuvattu idästä.



AKDG7473:43. Huhtarinmäki 2. Koepisto ojapainanteessa.

4. Tulokset

Tuusulan Focus-alueella Helsinki-Vantaan lentoaseman pohjoispuolella tutkittiin muuttuvan maankäytön takia kolme tuhoutumisvaarassa olevaa kivistä rökkiötä. Tarkoituksena oli selvittää, ovatko rökkiöt rautakautisia hautoja, kuten ilmeisesti jotkin muut alueen rökkiöstä. Rökkiö Johannisberg A tutkittiin pois lähes kokonaan. Siitä löytyi merkkejä tulenpidosta, joten mitä todennäköisimmin se ei ole hauta vaan tulisija. Ehkä kyseessä on jonkinlainen keittokota tai eräsija. Hiekkakerroksen alta löytyi yksi pieni palaneen luun pala (särkikala). Ajoitusta varten rökkiöstä otettiin hiilinäyte. Näyte ajoitettiin Uppsalan yliopiston ajoituslaboratoriossa (Ua-85014) ja tulos saatiin 4.11.2024. Hiilen ajoitus on 1200-luku, todennäköisimmin 1200-luvun loppu. Kivirakenne ajoittuu mahdollisesti rautakauden lopulle tai keskiajan alkuun. Puuhiilessä on kuitenkin otettava huomioon myös luontaisen kontaminaation mahdollisuus. Matala kiveys Johannisberg E tutkittiin pois kokonaan. Paikalla oli kiviä vain vähän ja niiden joukossa oli nykyaikaista roskaa. Hautaröykkiöksi Johannisberg E olisi hyvin vaatimaton. Kiveyksestä ei löytynyt mitään esihistoriallista eikä siitä saatu ajoitusnäytettä. Nykyaikaista lasia löytyi kivien joukosta ja alta. Kiveyksen ajoituksesta tai käyttötarkoituksesta ei saatu lisätietoja. Kyseessä saattaa olla vain luontainen kivikko, jonka joukkoon on heitelty roskaa. Huhtarinmäki 2 oli arveltu inventoinnissa historiallisen ajan raivausröykkiöksi, mutta kaivauksissa sen todettiin olevan jokin uunirakenne. Vertailuaineiston perusteella kyseessä voisi olla ns. torvimiilun uuni. Huhtarinmäki 2 rökkiöstä kaivettiin vain pieni osa. Hiilimiilutyyppi ajoittuu 1900-luvulle eikä siitä otettu ajoitusnäytettä.

Valokuvaluettelo

- AKDG7473:1 Johannisberg E. Röykkiö ennen kaivausta. Kuvattu pohjoisesta.
- AKDG7473:2 Johannisberg E. Röykkiö ennen kaivausta. Kuvattu idästä.
- AKDG7473:3 Johannisberg E. Yksi kerros (pintakuntta) kaivettu. Kuvattu idästä.
- AKDG7473:4 Johannisberg E. Yksi kerros kaivettu. Kuvattu lännestä.
- AKDG7473:5 Johannisberg E. Työkuva, kerrosta 2 kaivetaan. Kuvattu lännestä.
- AKDG7473:6 Johannisberg E. Kaksi kerrosta kaivettu. Kuvattu idästä.
- AKDG7473:7 Johannisberg E. Kaksi kerrosta kaivettu. Kuvattu luoteesta.
- AKDG7473:8 Johannisberg E. Kalliopohja. Kuvattu lännestä.
- AKDG7473:9 Johannisberg E. Kalliopohja ja "keskuskivet" siirretty pois. Kuvattu idästä.
- AKDG7473:10 Johannisberg E. Kalliopohja, kun puu on kaadettu. Kallionhalkeama. Kuvattu koillisesta.
- AKDG7473:11 Johannisberg E. Kaivauksen jälkeen kallio peitettiin. Kuvattu koillisesta.
- AKDG7473:12 Johannisberg A. Röykkiö ennen kaivausta. Kuvattu lännestä.
- AKDG7473:13 Johannisberg A. Röykkiö ennen kaivausta. Kuvattu etelästä.
- AKDG7473:14 Johannisberg A. Röykkiö pintamaan poiston jälkeen. Kuvattu lännestä.
- AKDG7473:15 Johannisberg A. Röykkiö pintamaan poiston jälkeen. Kuvattu idästä.
- AKDG7473:16 Johannisberg A. Röykkiö pintamaan poiston jälkeen. Kuvattu etelästä.
- AKDG7473:17 Johannisberg A. Sektori A. Yksi kivikerros poistettu. Kuvattu lounaasta.
- AKDG7473:18 Johannisberg A. Sektori A. Yksi kivikerros poistettu. Kuvattu etelästä.
- AKDG7473:19 Johannisberg A. Sektori A. Kaksi kivikerrosta poistettu. Kuvattu lounaasta.
- AKDG7473:20 Johannisberg A. Sektori A. Kaksi kivikerrosta poistettu. Kuvattu kaakosta.
- AKDG7473:21 Johannisberg A. Sektori B. Yksi kivikerros poistettu. Kuvattu lännestä.
- AKDG7473:22 Johannisberg A. Lähikuvat "tulisijan" hiekka-arina. Kuvattu etelästä.
- AKDG7473:23 Johannisberg A. Lähikuvat "tulisijan" hiekka-arina. Kuvattu lännestä.
- AKDG7473:24 Johannisberg A. Sektorit A ja B, toinen kivikerros poistettu. Suuren kiven kohta. Kuvattu lännestä.
- AKDG7473:25 Johannisberg A. Pohjataso, kallion pinta. Kuvattu lännestä.
- AKDG7473:26 Johannisberg A. Pohjataso, kallion pinta. Kuvattu etelästä.
- AKDG7473:27 Johannisberg A. Pohjataso, kallion pinta. Tulisijan kohta. Kuvattu luoteesta.
- AKDG7473:28 Johannisberg A. Pohjataso, kallion pinta. Suuret kivet poistettu. Kuvattu etelästä.
- AKDG7473:29 Johannisberg A. Pohjataso, kallion pinta. Suuret kivet poistettu. Kuvattu lännestä.

AKDG7473:30 Huhtarinmäki 2. Kumpu ennen kaivausta. Kuvattu idästä.

AKDG7473:31 Huhtarinmäki 2. Kumpu ennen kaivausta. Aluskasvillisuus poistettu. Kuvattu pohjoisesta.

AKDG7473:32 Huhtarinmäki 2. Maan pintakerros on poistettu. Kuvattu pohjoisesta.

AKDG7473:33 Huhtarinmäki 2. Maan pintakerros on poistettu. Kuvattu luoteesta.

AKDG7473:34 Huhtarinmäki 2. Taso 2. Itäinen kiviseinämä. Kuvattu idästä.

AKDG7473:35 Huhtarinmäki 2. Taso 2. Kuvattu pohjoisesta.

AKDG7473:36 Huhtarinmäki 2. Kivirakenteen itäseinä. Kuvattu idästä.

AKDG7473:37 Huhtarinmäki 2. Kivirakenteen sisällä on punaiseksi palanutta hiekkaa. Kuvattu pohjoisesta.

AKDG7473:38 Huhtarinmäki 2. Taso 3. Kuvattu luoteesta.

AKDG7473:39 Huhtarinmäki 2. Taso 3. Kuvattu idästä.

AKDG7473:40 Huhtarinmäki 2. Kivirakenteen profiili. Kuvattu pohjoisesta.

AKDG7473:41 Huhtarinmäki 2. Rakenteen länsireunan maaleikkaus.

AKDG7473:42 Huhtarinmäki 2. Kaivauksen lopputilanne. Kuvattu idästä.

AKDG7473:43 Huhtarinmäki 2. Koepisto ojapainanteessa.

AKDG7473:44 Lövkulla. Itäinen kiviröykkiö. Kuvattu idästä.

AKDG7473:45 Lövkulla. Läntinen kiviröykkiö. Kuvattu pohjoisesta.

Karttaluettelo

Numero	Tyyppi	Aihe	Mittakaava
1	Yleiskartta	Johannisberg E alueesta	1:50
2	Havaintokartta	Johannisberg E dokumentointitasosta 1	1:25
3	Havaintokartta	Johannisberg E dokumentointitasosta 2	1:25
4	Yleiskartta	Johannisberg A alueesta	1:75
5	Havaintokartta	Johannisberg A dokumentointitasosta 1	1:25
6	Havaintokartta	Johannisberg A sektorin A tasosta 2	1:25
7	Havaintokartta	Johannisberg A sektorin A tasosta 3	1:25
8	Havaintokartta	Johannisberg A sektorin B tasosta 2	1:25
9	Havaintokartta	Johannisberg A sektorien A ja B tasosta 3	1:25
10	Havaintokartta	Johannisberg A sektorien A ja B pohjasta	1:25
11	Yleiskartta	Huhtarinmäki 2 alueesta	1:75
12	Havaintokartta	Huhtarinmäki 2 dokumentointitasosta 1	1:25
12	Havaintokartta	Huhtarinmäki 2 dokumentointitasosta 2	1:25
14	Profiilikartta	Huhtarinmäki 2 röykkiöstä	1:20

Lähteet

Painetut lähteet

Seppänen, Vilho (1939). Miiluhiihto. Silva Fennica no. 52 article id 4557. <https://doi.org/10.14214/sf.a13964>

Kangaskesti, Janne (2019). Se syntyi sysimäellä, kasvoi hiilikankahalla – hiilimiilujen arkeologiset jäännökset Suomessa. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto.

Arkistolähteet

Vanhatalo, Simo (1997). Tuusula Valluntie. Röykkiökaivaus. Museovirasto. Museoviraston arkisto.

Lesell, Kreetta (2006). Kirkkonummi Tolsa Nedergård metallikautisten röykkiöiden kaivaus. Arkeologian osasto. Museovirasto.

Seppälä, Sirkka-Liisa (2006). Inkoo Kärrängen Rautakautisen hautaröykkiön kaivaus. Arkeologian osasto. Museovirasto.

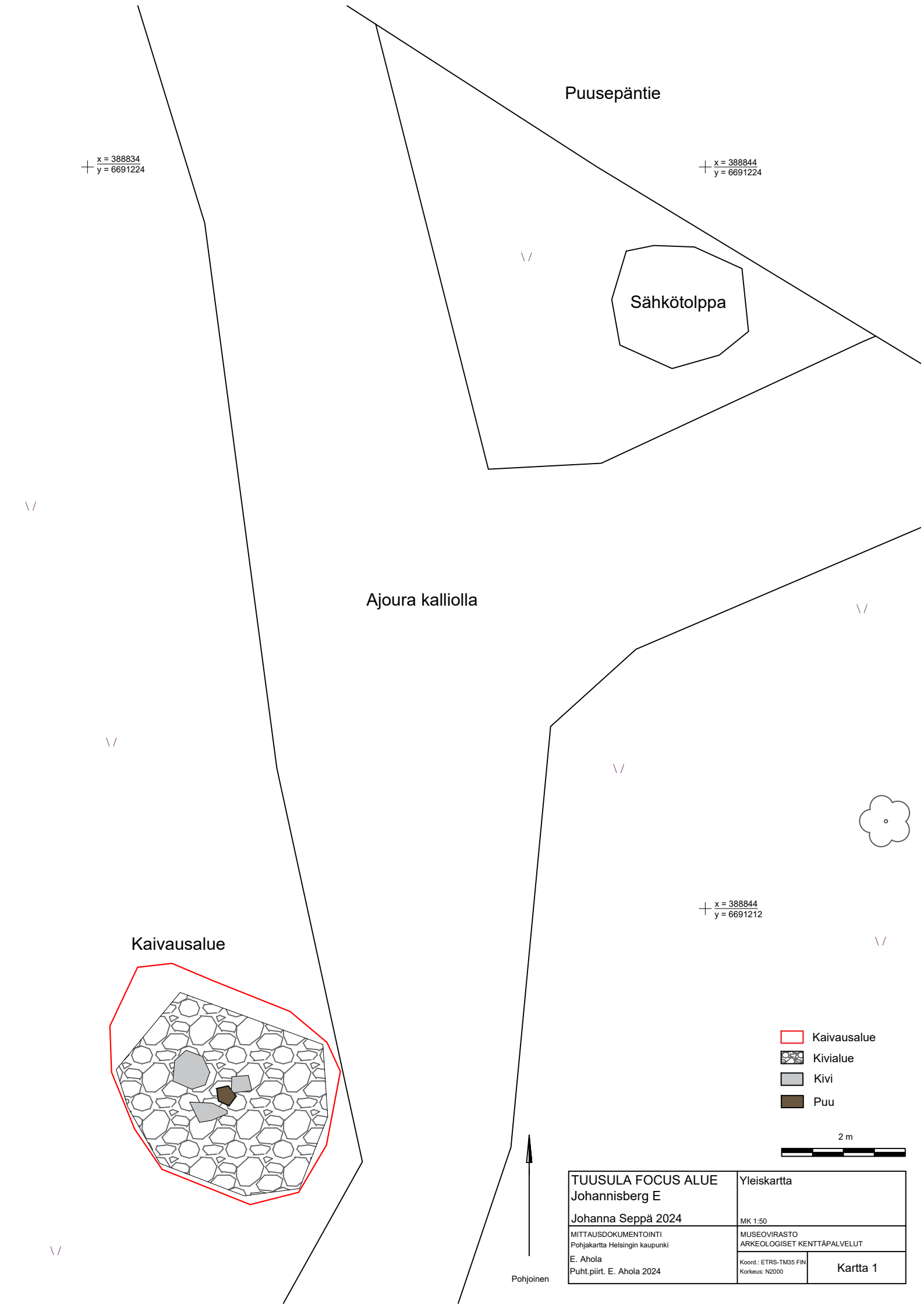
Vuoristo, Katja (2017). Tuusula Kolamilsbotten Hiilimiilujen kaivaus 8.–11.8.2017. Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut. Museoviraston arkisto.

Internet-lähteet

www.vanhatkartat.fi

Senaatinkartasto, lehti VIII/30, 1871

<https://astia.narc.fi/uusiastia/viewer/?fileId=5978764636&aineistoid=2388182710>



Puusepantie

+ x = 388834
y = 6691224

+ x = 388844
y = 6691224

Sähkötolppa

Ajoura kalliolla

Kaivausalue

+ x = 388844
y = 6691212

- Kaivausalue
- Kivialue
- Kivi
- Puu

2 m

Pohjoinen

TUUSULA FOCUS ALUE Johannisberg E		Yleiskartta	
Johanna Seppä 2024		MK 1:50	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Helsingin kaupunki		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
E. Ahola Puht.piirt. E. Ahola 2024		Koord. : ETRS-TM35 FIN Korkeus: N2000	Kartta 1

x = 388834
y = 6691213

x = 388840
y = 6691213

56.42

Ajoura kalliolla

56.90
56.54

56.75
56.50

56.34

56.97
56.53

Kallion pinta
56.55

56.66

Maan pinta turvekerroksen
poiston jälkeen
56.60

Kaivausalue

1 m

x = 388834
y = 6691204

TUUSULA FOCUS ALUE		Dokumentointitaso 1	
Johannisberg E			
Johanna Seppä 2024		MK 1:25	
MITTAUSDOKUMENTOINTI		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
E. Ahola Puht.piirt. E. Ahola 2024		Koord.: ETRS-TM35 FIN Korkeus: N2000	Kartta 2

x = 388834
y = 6691213

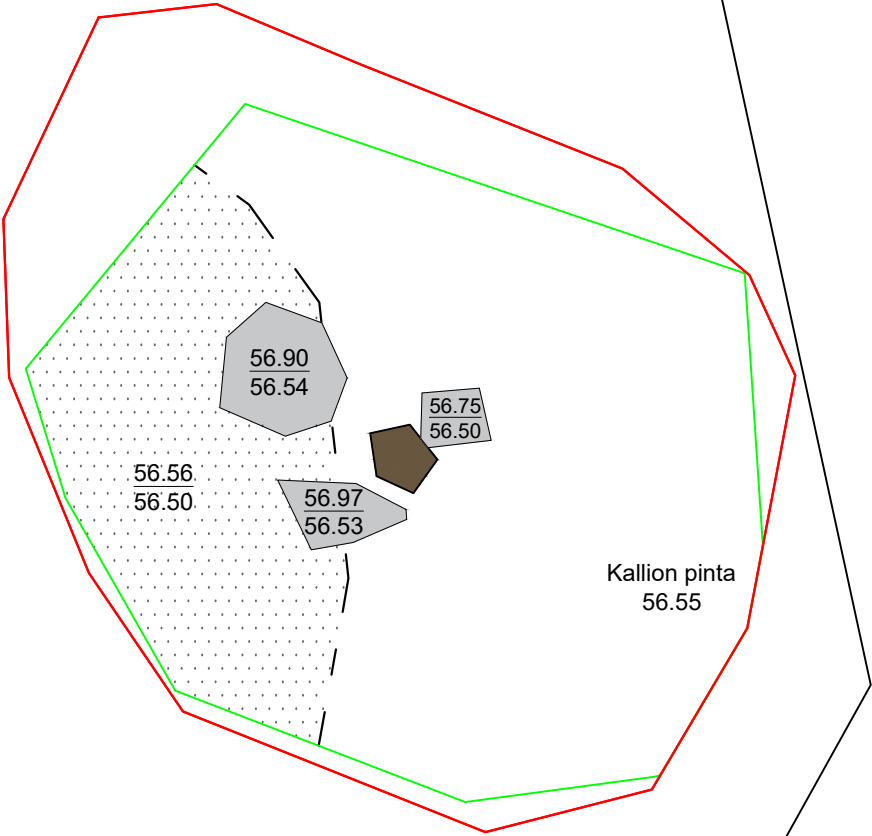
x = 388840
y = 6691213

56.42

Ajoura kalliolla

56.34

Kaivausalue

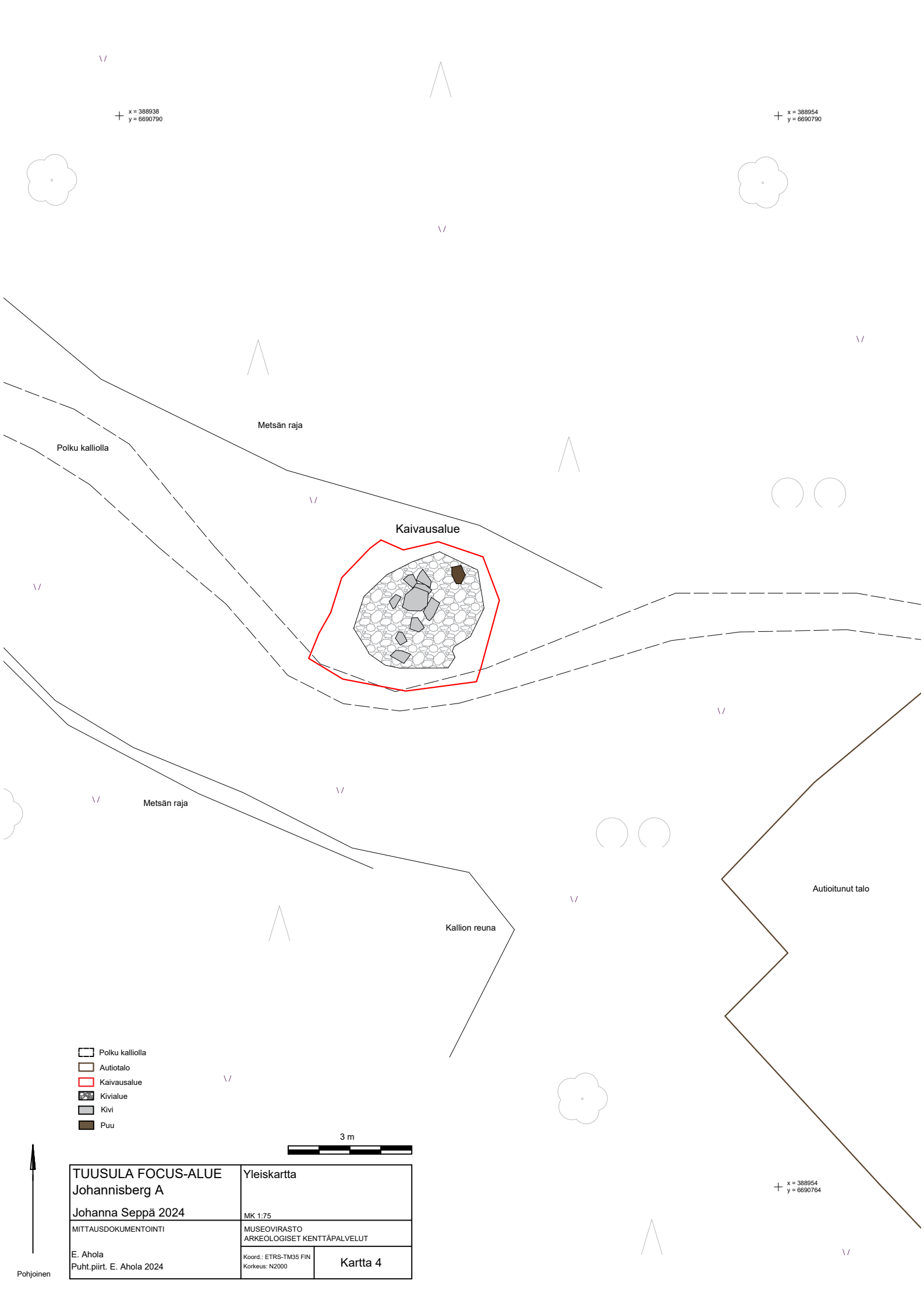


56.66

- Kaivausalue
- Kaivaustason 2 rajat
- Hiilinen alue
- Kivi
- Puu

1 m

TUUSULA FOCUS ALUE		Dokumentointitaso 2	
Johannisberg E			
Johanna Seppä 2024		MK 1:25	
MITTAUSDOKUMENTOINTI		MUSEOVIRASTO	
		ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
E. Ahola		Koord.: ETRS-TM35 FIN	
Puht.piirt. E. Ahola 2024		Korkeus: N2000	
		Kartta 3	



+ x = 388938
y = 6690790

+ x = 388954
y = 6690790

+ x = 388954
y = 6690764

- Polku kalliolla
- Autiotalo
- Kaivausalue
- Kivialue
- Kivi
- Puu

3 m

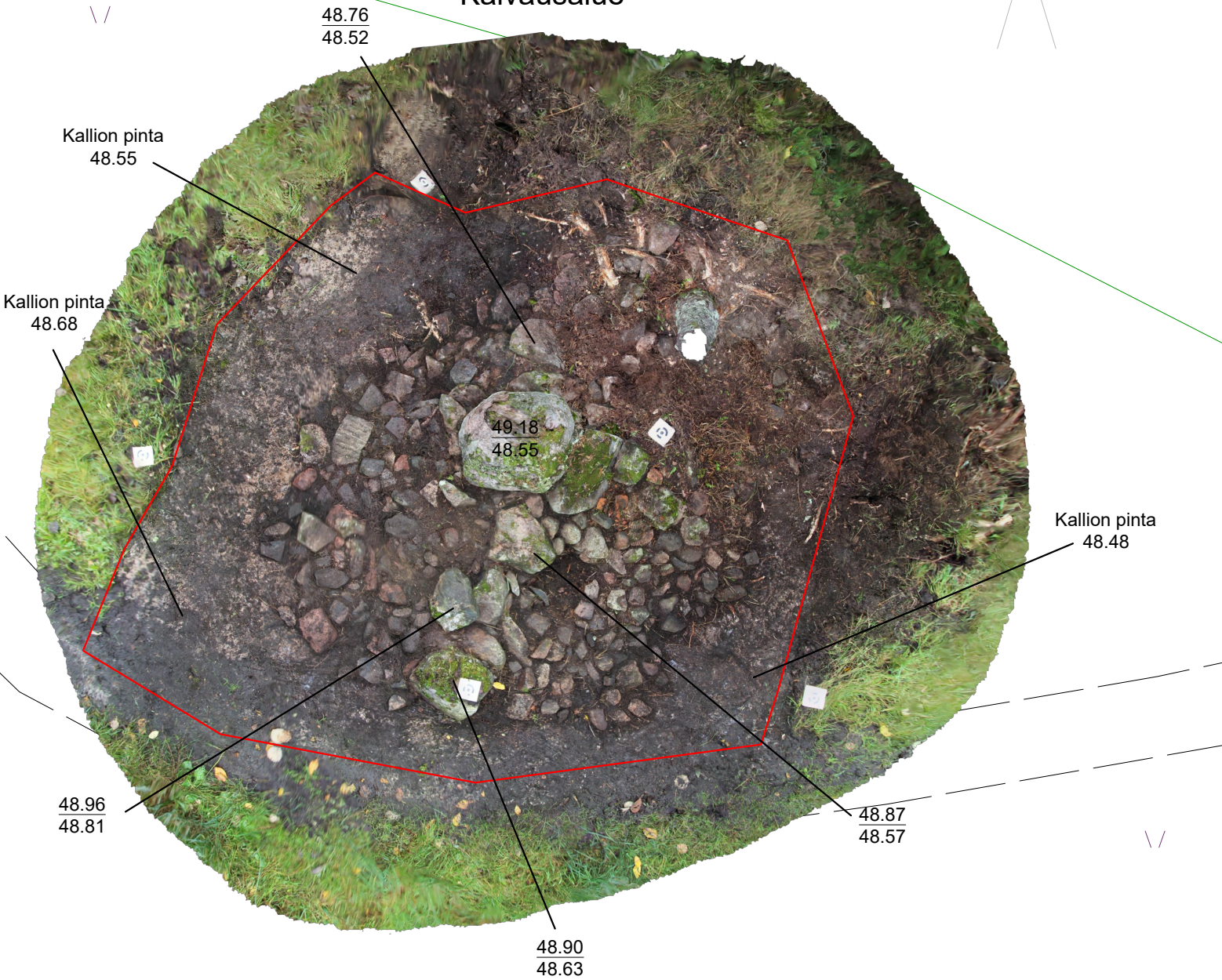
TUUSULA FOCUS-ALUE Johannisberg A		Yleiskartta	
Johanna Seppä 2024		MK 1:75	
MITTAUSDOKUMENTOINTI		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
E. Ahola Puht.piirt. E. Ahola 2024		Koord.: ETRS-TM35 FIN Korkeus: N2000	Kartta 4

Pohjoinen

x = 388943
y = 6690782

x = 388948
y = 6690782

Kaivausalue



- Metsän rajaa
- Kallion reuna
- Kaivausalue
- Polku kalliolla

1 m

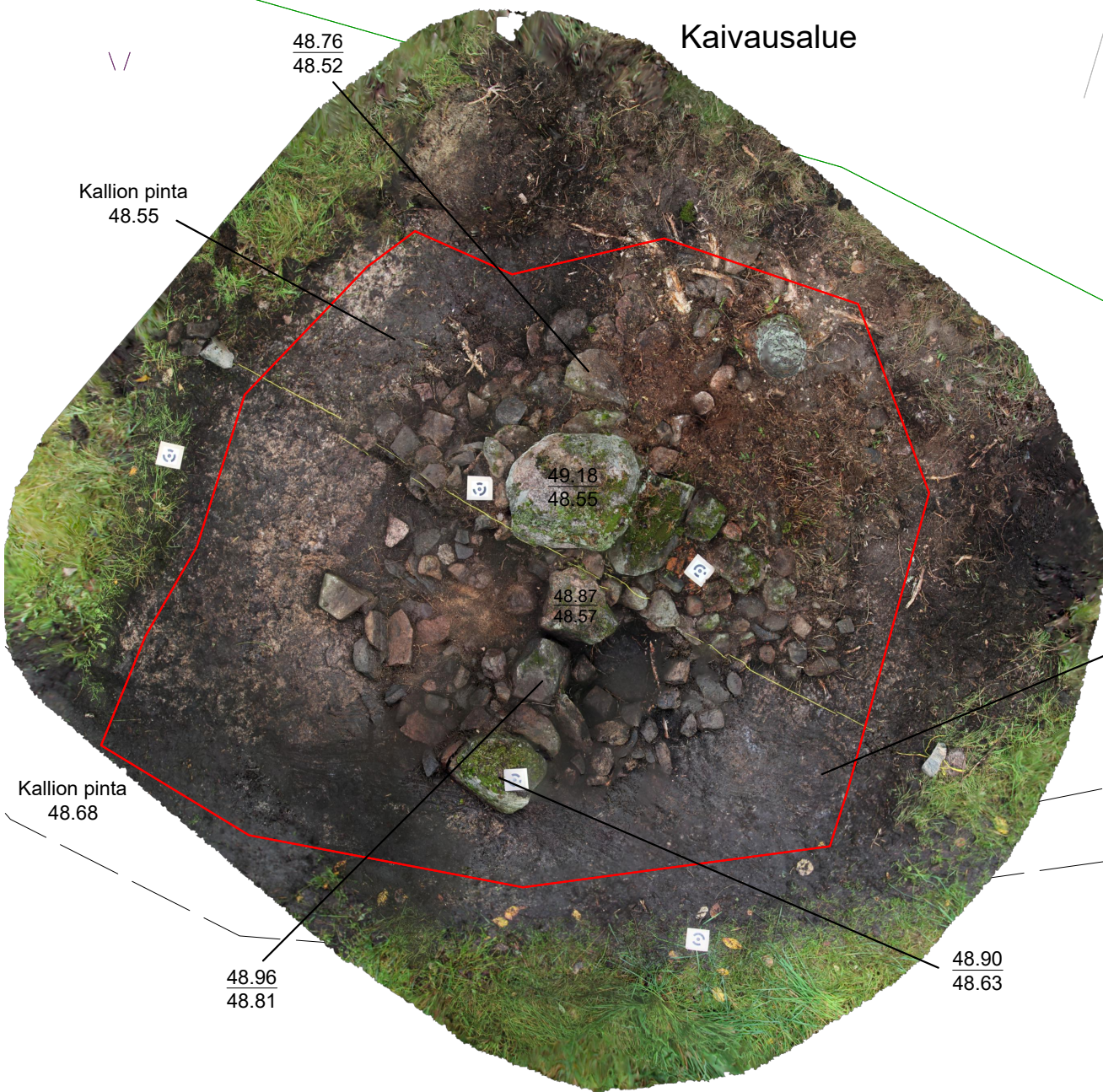
x = 388943
y = 6690773

TUUSULA FOCUS ALUE		Dokumentointitaso 1	
Johannisberg A			
Johanna Seppä 2024		MK 1:25	
MITTAUSDOKUMENTOINTI		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
E. Ahola Puht.piirt. E. Ahola 2024		Koord.: ETRS-TM35 FIN Korkeus: N2000	Kartta 5

x = 388943
y = 6690782

x = 388948
y = 6690782

Kaivausalue



- Metsän rajaa
- Kallion reuna
- Kaivausalue
- Polku kalliolla

1 m



x = 388943
y = 6690773

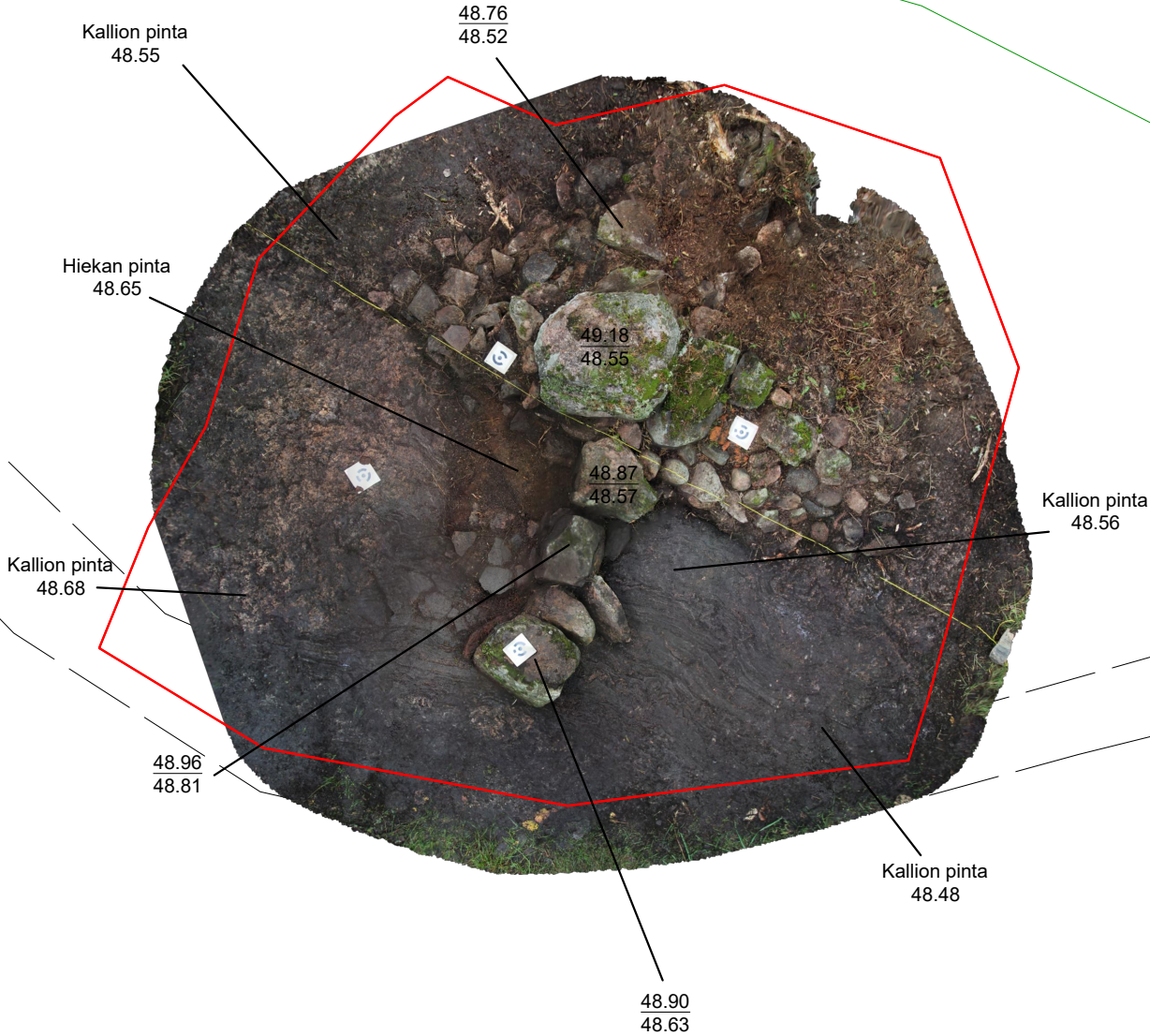


TUUSULA FOCUS ALUE Johannisberg A Johanna Seppä 2024	Sektori A dokumentointitaso 2 MK 1:25
MITTAUSDOKUMENTOINTI	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
E. Ahola Puht.piirt. E. Ahola 2024	Koord.: ETRS-TM35 FIN Korkeus: N2000
	Kartta 6

x = 388943
y = 6690782

x = 388948
y = 6690782

Kaivausalue



x = 388943
y = 6690773

- Metsän rajaa
- Kallion reuna
- Kaivausalue
- Polku kalliolla

1 m

TUUSULA FOCUS ALUE		Sektori A dokumentointitaso 3	
Johannisberg A			
Johanna Seppä 2024		MK 1:25	
MITTAUSDOKUMENTOINTI		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
E. Ahola Puh.t.piiirt. E. Ahola 2024		Koord.: ETRS-TM35 FIN Korkeus: N2000	Kartta 7

x = 388943
y = 6690782

x = 388948
y = 6690782

Kaivausalue

Kallion pinta
48.55

48.76
48.52

Kallion pinta
48.68

Kallion pinta
48.48

48.96
48.81

48.87
48.57

48.90
48.63

- Metsän rajaa
- Kallion reuna
- Kaivausalue
- Polku kalliolla

1 m

x = 388943
y = 6690773

TUUSULA FOCUS ALUE		Sektori B dokumentointitaso 2	
Johannisberg A			
Johanna Seppä 2024		MK 1:25	
MITTAUSDOKUMENTOINTI		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
E. Ahola Puht.piirt. E. Ahola 2024		Koord.: ETRS-TM35 FIN Korkeus: N2000	Kartta 8

x = 388943
y = 6690782

x = 388948
y = 6690782

Kaivausalue

Kallion pinta
48.55

48.76
48.52

Kallion pinta
48.68

48.87
48.57

48.96
48.81

Kallion pinta
48.48

48.90
48.63

- Metsän rajaa
- Kallion reuna
- Kaivausalue
- Polku kalliolla

1 m

x = 388943
y = 6690773

TUUSULA FOCUS ALUE
Johannisberg A
Johanna Seppä 2024

Sektorit A ja B dokumentointitaso 3

MK 1:25

MITTAUSDOKUMENTOINTI

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

E. Ahola
Puht.piirt. E. Ahola 2024

Koord.: ETRS-TM35 FIN
Korkeus: N2000

Kartta 9

x = 388943
y = 6690782

x = 388948
y = 6690782

Kaivausalue

Kallion pinta
48.39

Kallion pinta
48.55

Kallion pinta
48.54

Kallion pinta
48.68

48.87
48.57

48.96
48.81

48.90
48.63

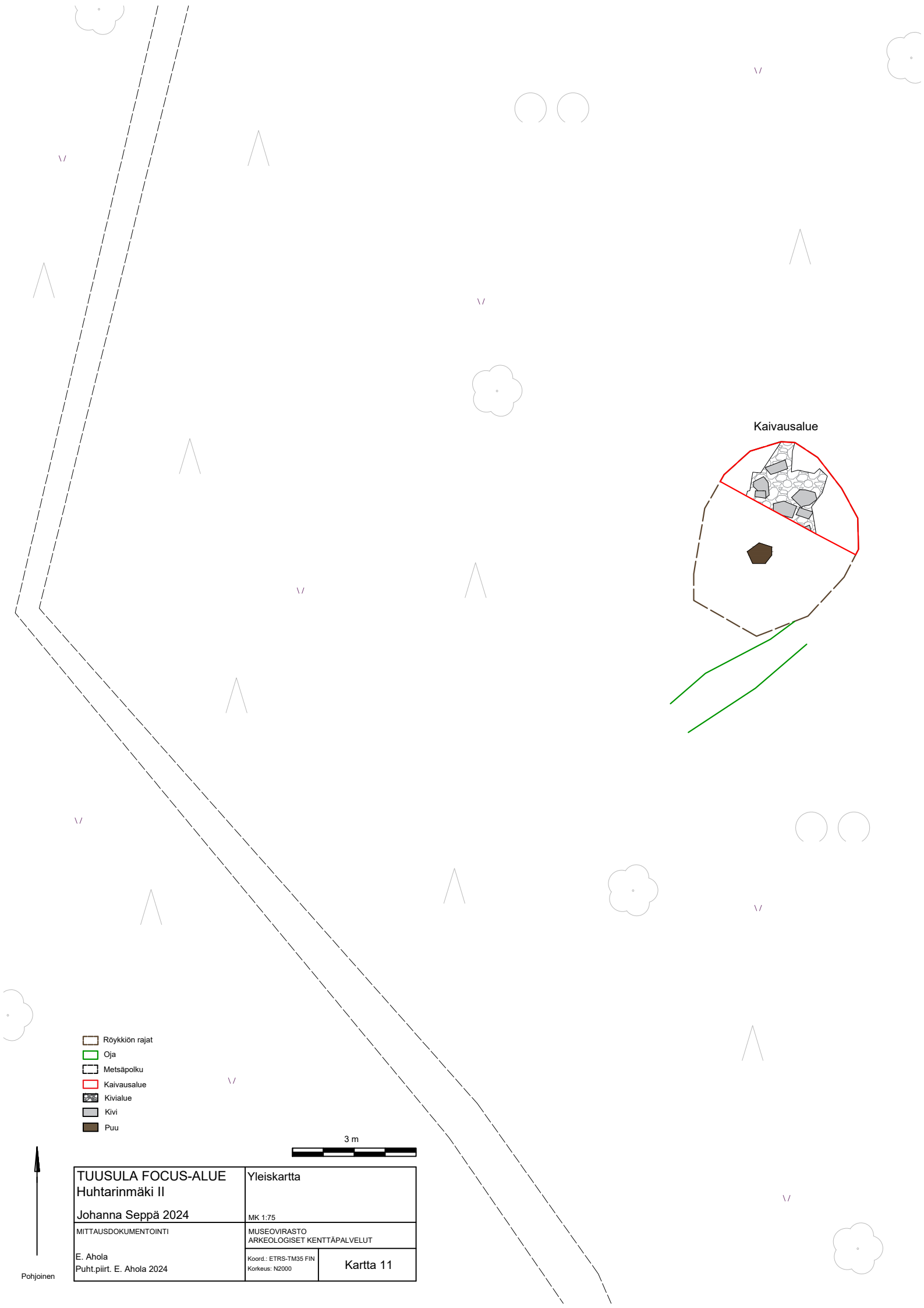
Kallion pinta
48.48

- Metsän rajaa
- Kallion reuna
- Kaivausalue
- Polku kalliolla

1 m

x = 388943
y = 6690773

TUUSULA FOCUS ALUE		Sektoreiden A ja B pohjataso	
Johannisberg A			
Johanna Seppä 2024		MK 1:25	
MITTAUSDOKUMENTOINTI		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
E. Ahola Puht.piirt. E. Ahola 2024		Koord.: ETRS-TM35 FIN Korkeus: N2000	Kartta 10



Kaivausalue

- Röykkiön rajat
- Oja
- Metsäpolku
- Kaivausalue
- Kivialue
- Kivi
- Puu

3 m

TUUSULA FOCUS-ALUE
Huhtarinmäki II

Johanna Seppä 2024

MITTAUSDOKUMENTOINTI

E. Ahola
Puht.piirt. E. Ahola 2024

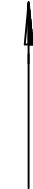
Yleiskartta

MK 1:75

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

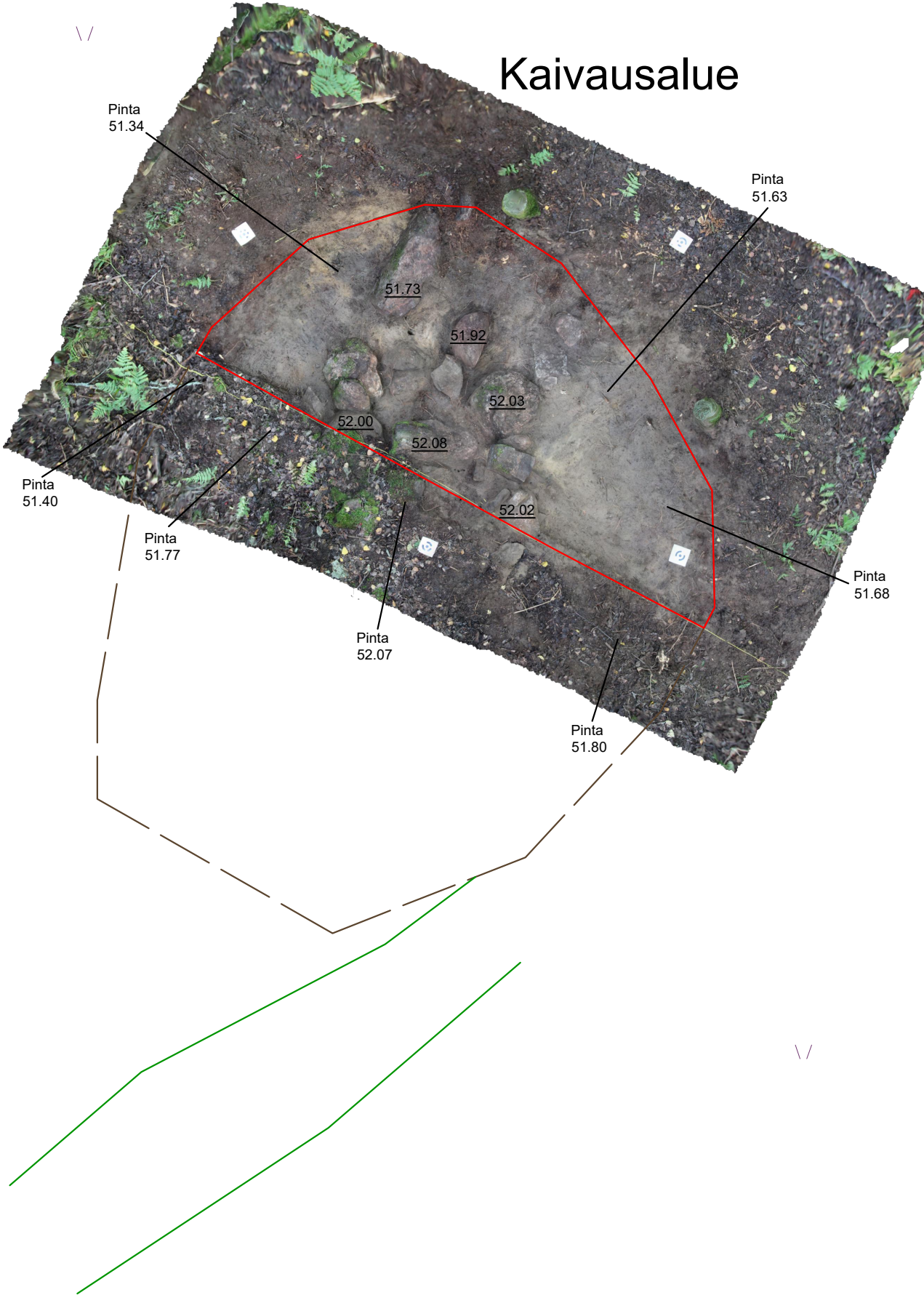
Koord.: ETRS-TM35 FIN
Korkeus: N2000

Kartta 11



Pohjoinen

Kaivausalue

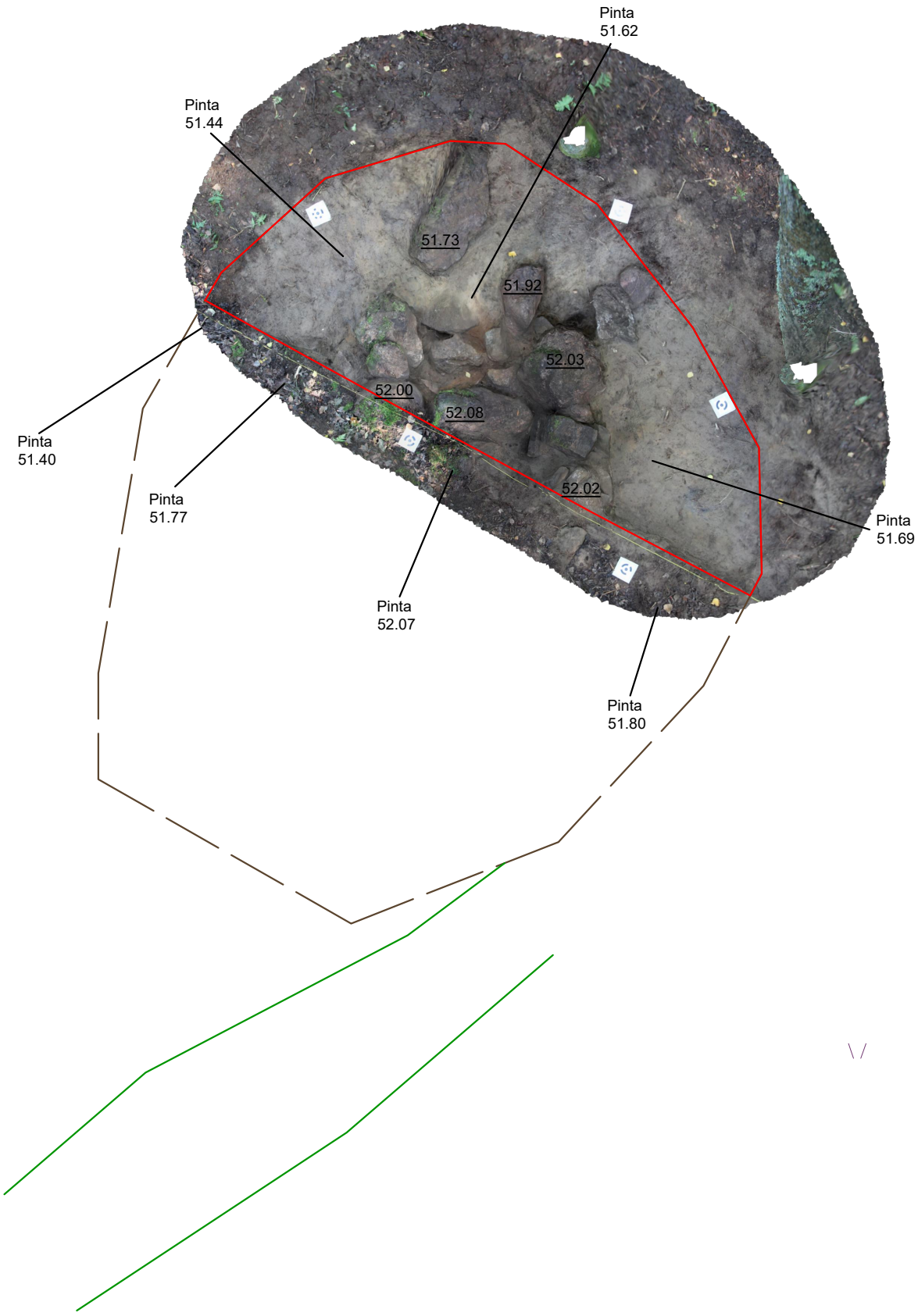


1 m

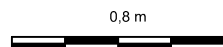
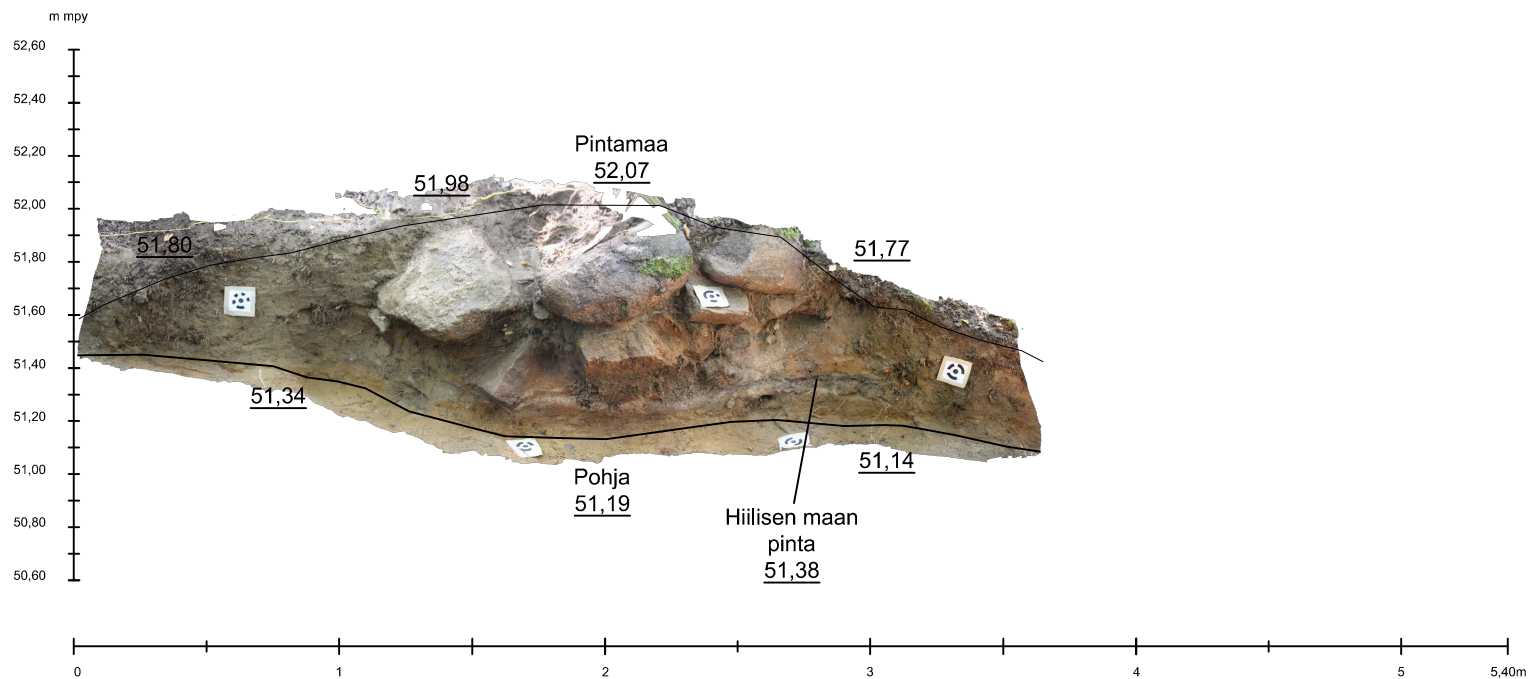


TUUSULA FOCUS ALUE Huhtarinmäki II		Dokumentointitaso 1	
Johanna Seppä 2024		MK 1:25	
MITTAUSDOKUMENTOINTI		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
E. Ahola Puht.piirt. E. Ahola 2024		Koord.: ETRS-TM35 FIN Korkeus: N2000	Kartta 12

Kaivausalue



TUUSULA FOCUS ALUE Huhtarinmäki II Johanna Seppä 2024		Dokumentointitase 2 MK 1:25	
MITTAUSDOKUMENTOINTI		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
E. Ahola Puht.piirt. E. Ahola 2024		Koord.: ETRS-TM35 FIN Korkeus: N2000	Kartta 13



TUUSULA FOCUS ALUE Huhtarinmäki II	Profilikartta	
Johanna Seppä 2024	MK 1:20	
MITTAUSDOKUMENTOINTI	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
E. Ahola Puht,piirt. E. Ahola 2024	Koord.: ETRS-TM35 FIN Korkeus: N2000	Kartta 14